

Néhány megjegyzés Kovács Józsefnek „Az erdőmérnökképzésről” című cikkéhez

Kedves Ba(lek)rát-om!

Te, mint a ma fiatalja, bizonyára jól tudod, hogy milyen nehéz ma az egy diplomával rendelkezőknek szakmájuknak megfelelő munkahelyhez jutnia, ezért nem értem meg azt, hogy miért kívánod az alapozó és a műszaki tárgyak anyagának csökkentését. Talán nem is gondoltál arra akkor, hogy amidőn az erdőmérnöki oklevelet Neked átnyújtották, hogy tulajdonképpen két oklevelet kaptál, egy erdészeti (biológiai) és egy mérnöki (műszaki). Sok diploma – nem tudván szakismeretének megfelelő helyet találni – kénytelen más szakmát továbbtanulással választani, míg Te ezt öt évi tanulással Egyetemedtől megkaptad.

A soproni Bányászati és Erdészeti Főiskolában folyt magas szintű műszaki oktatás elismeréseképpen az intézet 1923-tól Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola néven működött tovább, a végzett hallgatók pedig bánya-, illetve erdőmérnöki diplomát kaptak. A Mérnöki Kamara az erdőmérnököket is teljes jogú tagjai közé fogadta. 1945-ig a „mérnök” szónak még tekintélye volt, addig mérnök csak magas műszaki képzettségű lehetett. Mérnöki címedre így büszke is lehetsz.

Ami pedig a fölöslegesnek látszó tárgyakat illeti, azok legtöbbje többé-kevésbé a műszaki főtárgyakhoz kapcsolódik, így a mérnöki intelligenciának elválaszthatatlan részei.

Azt is írod, hogy a polihisztorképzés ideje már jó évszázada lejárt, és külföldi példákra hivatkozol. Kár! Mert meg merem kockáztatni azt az állítást, hogy az azonos végzettségűek szembeállítása esetén a hazaiak tudásban verik a külföldieket. Áll az Egyetemünk „polihisztorképzésére” is, amely szerintem továbbra is fenntartandó, sőt az erdészeti jogi tárggyal még megerősítendő volna. Mindezek a széles körű és változatos erdőszemlékhez nélkülözhetetlen segítők, szükség esetén pedig a megfelelő szakkönyv kiválasztásában is. Jól példázza a fentieket szakmai életem, amely az alföldfásítástól a magashegységi erdőgondnokságig, az állami földmérésről az erdeivasút üzemvezetéséig, az erdészeti szakoktatástól a termelési felügyelőség munkáját

foglalta magában. Ez az évszázad az erdészek részére bizonyára más, de változatos szakmai életet ígér. Egy dolog azonban változatlanul fennmarad: felelősség az erdők jobbításáért és az ország faszükségleteinek biztosításáért.

Végül meg szeretnék nyugtatni, hogy az időseket a fiatalok véleménye jobban érdekli, mint megfordítva, pedig az idősek szakmai tapasztalatai a prob-

lémák megoldását sokszor és könnyen terelhetik a helyes útra.

Az előadásokkal kapcsolatos megjegyzéseidre érdemleges választ adni nem tudok, de megjegyzem, hogy egyik professzorunk előadásai csapnivalóan rosszak voltak, ezt tudomásul vettük, de nagy tudásáért nagyon tiszteltük.

Örültem aggódó soraidnak! Öreg firmád:

Dr. Kollwenz Ödön

Az erdőmérnökképzésről más megközelítésben

186 évre visszatekintő oktatásunk során az erdőmérnökképzés sokat változott. Mind a tantárgyak, mind azok tartalma, az ismeretek átadásának módja igyekezett megfelelni az adott korszak elvárásainak. Hogy ezt milyen sikerrel és elismeréssel tette eddig, arról elődeink munkája, ránk hagyott erdeink állapota, az erdőmérnökök által tervezett, épített utak, vasutak, egyéb műszaki létesítmények tanúskodnak.

A szakmai ismeretek bővülése, az új tudományágak megjelenése, azok elsajátításának igénye időnként megköveteli az oktatás programjának átgondolását, az újabb igényekhez alakítását. Erre ötvenként van lehetőség, amikor az Erdőmérnöki Kar Tanácsa határoz a tanterv jövőbeni alakulásáról. Az előkészítés során a tanács tagjai igyekeznek minden véleményt összegyűjteni annak érdekében, hogy a kollektív bölcsesség érvényesülhessen a jövő erdőmérnökeinek képzésekor.

Hiszem, hogy a befogadó szellemű, selmeci hagyományokra épülő soproni erdőmérnökképzés megfelel a mai kihívásoknak. Megfelel azért, mert a jogszabályokban lefektetett elvárásokon túl figyelembe veszi az oktatásban részt vevő hallgatók és a már végzett kollégák véleményét. A Kar vezetése és az oktatók rendszeres kapcsolatban állnak az erdőmérnököket alkalmazó gazdasági társaságokkal, a szakhatósággal, a tervezőintézetekkel, a szakmai kutatóintézetekkel és a tőlük érkező véleményeket igyekeznek az oktatásba beilleszteni. Megfelel azért, mert az erdőmérnökö-

ket ma is mérnöknek ismeri el a mérnöktársadalom, és a Magyar Mérnöki Kamara 1989-ben történt újjászervezése során – a faipari mérnökökkel együtt – számukra a Kamarán belül önálló Tagozatot hívott létre. Megfelel azért, mert a FEANI, a Nemzeti Mérnökszervezetek Európai Szövetsége 1992. évi drezdai ülésén a Soproni Egyetem valamennyi Kara által kiadott diplomát – köztük az okl. erdőmérnöki diplomát – euromérnöki diplomának ismerte el.

Természetesen annak ellenére, hogy a képzés állandóan átalakulóban, fejlődőben (egyes vélemények szerint ugyan ez éppen ellenkezőleg, gyengülőben) van, mindig voltak, vannak és lesznek olyan személyek, akik az oktatás tartalmával, menetével, az ismeretek átadásának módjával, egyes oktatók személyével, azok tanítási módszerével nem értenek egyet. Egy ilyen egyéni vélemény jelent meg az Erdészeti Lapok 2001. 10. számában Kovács József aláírással.

Tekintettel arra, hogy a hivatkozott vélemény több alapvető tévedést, esetenként tudatosan félrevezető állítást, helyenként az erdőmérnöki hivatás és szakmai munka ismeretének hiányát tartalmazza, a Kovács József név alatt megjelent cikk gondolatait követve szeretném saját véleményemet ez ügyben kifejteni. Mivel nem tartozom azon egyetemi oktatók közé, akik nem dolgoztak a gyakorlatban, így van némi tapasztalatom arról, hogy mi a szakma elvárása a végzett mérnökökkel szemben.

Már az első mondat is arra utal, hogy a vélemény megfogalmazója nincsen tisztában az egyetemi oktatás céljával, feladatával. Óriási baj lenne, ha a diplomások – és itt nemcsak a saját diplomásainkra gondolok – a diploma kézhez kapásakor rendelkeznének a legtöbb szakmai tudással. Az egyetemi oktatás folyamán a választott szakma (hivatás) elméleti megalapozása, a gyakorlati munkába való belépés lehetőségének biztosítása, a továbbtanulás-önképzés igényének felkeltése, a munka során a szakma mindennapjaihoz tartozó ismeretek részben önálló módon való elsajátítására történő felkészítés a cél. Ha valaki választott hivatásának kezdeti éveiben arra a felismerésre jut, hogy „...tény, hogy végzés után már csak a felejtés szabadítja fel agyunk leterhelt memóriáját, s új szakismerettel gyakorlatilag nem terheljük azt...”, véleményem szerint legalábbis pályatévész, de lehet, hogy eleve alkalmatlan egy szakma gyakorlására.

Nem valós az az állítás, hogy a frissen végzett erdőmérnököket nem szokták megkérdezni az egyetemi oktatás témakörében. Valószínű, hogy a cikk szerzője – az előző bekezdésben idézett filozófiája miatt – nem is került abba a helyzetbe, hogy megkérdezhető lett volna, vagy ha igen, nem élt a véleménynyilvánítás lehetőségével. Tapasztalatból mondhatom, hogy az egyetemi rendezvényeken – lett légyen az diákok által szervezett vagy hivatalos tudományos, oktató vagy ünnepi program – pár éve végzett kollégáink élnek a lehetőséggel és elmondják véleményüket, amelyet oktató kollégáimmal együtt a későbbiekben igyekszünk hasznosítani. Az oktatók nagy része ugyanis hajlandó elfogadni a kritikát, sőt kifejezetten igényli azt. Ismerek olyan tanszékeket, oktatókat, akik kikérik a hallgatók véleményét, miután a tanszéken oktatott tárgyakat már lehallgatták. Az is igaz, hogy ezzel a lehetőséggel a hallgatók nem minden esetben élnek.

Az erdőmérnökképzés valóban széles spektrumú, amelyhez hasonlót nem nagyon lehet találni. Ezt fel lehet fogni előnyként és hátrányként egyaránt. Személy szerint én e képzés előnyének tekintem a biológiai-műszaki-ökonómiai vonal csaknem egyenlő részarányát. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy mindama szakmákban, amelyek műveléséhez az itt kapott ismereteket továbbképzés során meg kell felelni, azonnal felelős vezetőként elhelyezkedhetnek kollégáink. Ahhoz viszont

hozzásegít, hogy a kiválasztott szakterület hiányzó részeit továbbképzés, szakmérnöki kurzus, másoddiploma szerzése során pár szemeszter alatt elsajátíthatassuk. És arra is elegendő, hogy szerteágazó erdőmérnöki alaptervekenységünk közben a kapcsolódó szakterületek jobban képzett képviselőivel a közös nyelvet, a tárgyalási alapot megtaláljuk. Sőt arra is, hogy a cikkben hiányolt jogositványokat, mint részben szakirányú végzettséggel rendelkező mérnök, rövidített továbbképzéssel megszerezhetjük.

Az erdőmérnök a műszaki alap, alapozó és szaktárgyak lehallgatása, azok elsajátítása folyamán válik mérnökké. Valóban kevés helyen folyik ma Európában hasonló jellegű képzés. De ahol nem, ott nem is erdőmérnököt, hanem felsőfokú végzettségű erdőgazdát képeznek, akiket nem is akkreditál a FEANI euromérnökként. Arról, hogy a jövőben Sopronban erdőmérnök- vagy erdőgazda-képzés folyjék-e, több évtizede tart a véleménycsere, melynek végeredménye eddig a mérnökképzés megtartásának deklarálása lett. A Kar jelenlegi tanácsa és oktatógárdája is e mellett tört lándzsát az elmúlt hónapokban, amikor a kredit rendszerű oktatásra való áttérés miatt tekintette át a jövő tantervét. A mérnökképzésre pedig a cikkben javasolt három év nem elegendő, bár el tudom képzelni, hogy egyeseknek könnyebb lenne három év alatt diplomát szerezni, és a jelenleg kemény szűrőként szereplő egyes tantárgyakat az oktatásból elhagyni.

Az egyes tantárgyakkal, oktatókkal, tanszékekkel kapcsolatos véleményét Kovács Józsefnek nem kívánom sem kritizálni, sem kommentálni. Tudomásul veszem, hogy a személyes vélemény kinyilatkoztatása mindenkinek alkotmányos joga.

Az viszont mindenkinek alapvető kötelessége, hogy ha valamit széles fórum előtt elmond vagy írásban megjelentet, annak tartalmát, a megfogalmazott véleményt személyesen vállalja. Az Erdészeti Lapokban megjelent vélemény első elolvasása után – megvalloim – rögtön megpróbáltam beazonosítani annak megfogalmazóját, mert bár csak 1991-től működöm oktatóként, nem emlékeztem a közelmúltban hasonló nevű erdőmérnök-hallgatóra. A beazonosítás célja a személyes kapcsolatfelvétel lett volna, amikor is szerettem volna az írásban megfogalmazott véleményt, annak hátterét kissé közelebről is megismerni.

Az utolsó bekezdésben írottak szerint a cikk szerzője a közelmúltban végzetthetett, hiszen frissen végzett kollégának vallja magát. Ezt azonban az Erdőmérnöki Kar törzskönyve nem igazolja, mivel abban utoljára 1984-ben szerepel Kovács József névvel bejegyezve kiadott diploma.

A tény erkölcsi megítélését ezek után a cikkben megfogalmazott véleményben foglaltak értékelését a tisztelt Olvasó bízom.

Dr. Varga Szabolcs

A GYULAI Erdészeti és Vadászati Rt. pályázatot hirdet erdőszetvezetői munkakör betöltésére. A pályázatokat önéletrajzzal Pucslí György személyügyi vezető részére kérjük megküldeni, aki információkkal is rendelkezésre áll.

Cím:

7090 Tamási,

Szabadság u. 27.

Tel.: 74/573-940